

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 54

(2007–2008)

Om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008

*Tilråding fra Finansdepartementet av 25. april 2008,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Den 4. april 2008 ble det i Helsingfors undertegnet en protokoll til endring av skatteavtalen mellom de nordiske land. Samtykke til undertegning ble gitt ved kongelig resolusjon av 14. mars 2008.

Protokollen trer i kraft fjorten dager etter den dag da samtlige stater har gitt det finske utenriksministeriet beskjed om at protokollen er godkjent.

Protokollen får virkning for skatter som fastsettes for det første inntektsåret som følger etter det året den trer i kraft.

2 Generelle bemerkninger

Gjeldende skatteavtale mellom de nordiske land ble undertegnet i 1996 og fikk virkning er fra og med inntektsåret 1998. Den nordiske avtalen omfatter foruten Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, også Færøyene. Bakgrunnen er at Færøyene har egen skattejurisdiksjon og for øvrig kul-

turelle og økonomiske bånd til samtlige nordiske land. Grønland omfattes ikke av overenskomsten.

Den nordiske skatteavtalen er gjenstand for jevnlig revisjoner. På bakgrunn av forskjellige forslag til endringer fra de enkelte nordiske land, ble det i august 2004 besluttet å gjennomgå avtalen med tanke på en begrenset revisjon.

I tillegg hadde Nordisk Ministerråd nedsatt en nordisk skattegruppe som skulle se på skatterelaterte grensehindre. I oktober 2003 ferdigstilte gruppen sin rapport «Oversikt over grensehindre på skatteområdet». Rapporten inneholdt flere forslag til endringer i den nordiske skatteavtalen. I november 2004 bestemte Nordisk Ministerråd at rapporten skulle oversendes de enkelte nordiske lands finansdepartementer for videre behandling. Det falt da naturlig at også rapportens forslag til endringer ble behandlet i forbindelse med revisjonen av skatteavtalen.

I alt fire forhandlingsrunder ble gjennomført fra 2005 til 2007. Forhandlingene ble fra norsk side ledet av ekspedisjonssjef Odd Hengsle, Finansdepartementet.

Om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008

I forhold til gjeldende skatteavtale er det særlig beskatningen av pensjoner og luftfartspersonell som utgjør de viktigste endringene. I tillegg inneholder den nye protokollen enkelte mindre endringer i og presiseringer av reglene om utbytte, reglene om beskatning av aksjegevinster og reglene om gjensidige overenskomster.

Protokollen er inngått på norsk, dansk, finsk, færøysk, islandsk og svensk. Den svenske tekst er utformet i en svensk og en finsk versjon. Alle syv tekster skal ha lik gyldighet. Som vedlegg følger den norske teksten til protokollen.

3 Bemerkninger til de enkelte artikler i protokollen

I forhold til gjeldende skatteavtale er de viktigste endringene følgende:

Artikkel 10 punkt 3 i gjeldende skatteavtale fastsetter at dividender utbetalt direkte til et selskap som direkte kontrollerer minst 10 prosent av aksjekapitalen i det utdelende selskap, skal være unntatt fra beskatning i kildestaten. Bestemmelsen kommer ikke til anvendelse dersom den reelle eier er en personsammenslutning (partnership) som direkte mottar utbyttet. Denne begrensningen vil fortsatt bestå.

Det har imidlertid vært uklart hvorvidt gjeldende bestemmelse kommer til anvendelse når utbyttet ikke mottas direkte av morselskapet, men via en personsammenslutning (partnership). I protokollens *Artikkel 1* er dette derfor presisert. Etter nytt 3. og 4. punktum til skatteavtalens artikkel 10 punkt 3, skal utbytte som utbetales til et selskap gjennom en eller flere personsammenslutninger (partnerships) anses å være mottatt direkte av dette selskapet.

I *Artikkel III* er det tatt inn enkelte endringer i den gjeldende overenskomstens artikkel 13 punkt 7 om gevinster som en fysisk person bosatt i en stat oppbærer ved salg av aksjer og andre selskapsrettigheter. Det er bestemt at slike gevinster kan skattlegges i den stat der avhenderen var bosatt, men bare hvis avhenderen har vært bosatt i denne stat på noe tidspunkt i løpet av de siste ti årene som følger nærmest etter det året da avhenderens bosted i denne stat opphørte. I forhold til gjeldende bestemmelse er de viktigste endringene at rammen for beskatning av gevinster er utvidet fra fem til ti år og at det ikke lenger er noen begrensning for hvor selskapet er hjemmehørende. Bestemmelsen har liten betydning for Norge sin del på grunn av våre interne regler om utflyttingsskatt.

Det er også særskilt presisert i bestemmelsen at den tidligere bostedsstaten likevel bare kan skattlegge den verdistigning som er oppstått før avhenderen ble bosatt i den annen stat.

I *Artikkel IV* er det tatt inn endringer i beskatningen av luftfartspersonell. Etter artikkel 15 punkt 4 a) i gjeldende skatteavtale skal luftfartspersonell i internasjonal fart bare kunne skattlegges i den stat de er bosatt for inntekt av slikt arbeid. Luftfartspersonell som flyr i nasjonal fart skal imidlertid kunne skattlegges i den stat der arbeidet utføres. I tillegg inneholder den gjeldende skatteavtalen en særbestemmelse for luftfartspersonell i SAS. For disse arbeidstakerne er det bestemt at de skal skattlegges i bostedsstaten uavhengig av om arbeidet er utført i internasjonal eller nasjonal fart. I protokollen er det fastslått at den løsningen som i dag gjelder for SAS-personellet, skal gjelde for alt luftfartspersonell. Slikt personell skal da skattlegges i den stat de er bosatt, uavhengig av om arbeidet utføres som ledd i internasjonal fart eller som ledd i nasjonal fart.

Etter artikkel 18 i gjeldende skatteavtale er beskatningsretten til pensjoner tillagt utbetalingsstaten alene. I Norge brukes deretter den alternative fordelingsmetoden som metode for å unngå dobbeltbeskatning på pensjoner som i henhold til avtalen er forbeholdt et annet nordisk land å skattlegge. *Artikkel V* i protokollen inneholder bestemmelser om at beskatningsretten til pensjoner skal tillegges både utbetalingsstaten og pensjonistens bostedsstat. For Norges del innebærer endringen at Norge kan skattlegge pensjoner som personer bosatt i Norge mottar fra et annet nordisk land, selv om disse pensjonene også er skattlagt i utbetalingsstaten. Den delte beskatningen mellom utbetalingsstat og bostedsstat innebærer imidlertid at det for Norges sin del ikke lenger vil bli den alternative fordelingsmetoden som skal benyttes til å avbøte dobbeltbeskatningen av pensjon, men kreditmetoden. Norge vil således som bostedsstat måtte gi fradrag i utlignet norsk skatt for den skatt som er betalt på pensjonen i et annet nordisk land.

Finland og Sverige har valgt å ta inn særlige overgangsbestemmelser i forbindelse med endringen til delt beskatningsrett for pensjonsutbetalinger. Bestemmelsene er tatt inn i protokollens *Artikkel X* og innebærer at det bare er fremtidige pensjoner til personer bosatt i henholdsvis Finland og Sverige som omfattes av endringen til artikkel 18 og som dermed skal undergis beskatning også i bostedsstaten. For pensjonsutbetalinger som har begynt å løpe før den datoen protokollen blir undertegnet, skal dagens ordning med eksklusiv

Om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008

beskatning i utbetalingsstaten fortsatt gjelde for personer bosatt i henholdsvis Finland og Sverige.

Endringen av artikkel 18 i gjeldende skatteavtale samt innføringen av norske regler om kilde-skatt på pensjoner innebærer også at det særskilte fradraget på 20 000 svenske kroner pr kalenderår, eller motverdien i dansk, finsk, islandsk eller norsk valuta, bortfaller. Endringen av artikkel 26 punkt 4 i gjeldende skatteavtale fremgår av *Artikkel VI*.

Gjeldende skatteavtales artikkel 28 om gjensidige overenskomster inneholder ingen frist for hvor lenge en skattyter har muligheten til å ta opp en sak om dobbelbeskatning etter avtalen med kompetente myndigheter. I *artikkel VII* i protokollen er det tatt inn et nytt 2. punktum til skatteavtales artikkel 28 punkt 1 om at fristen for å ta opp en sak om dobbeltbeskatning etter avtalen skal være

fem år, regnet fra den første underretningen som skattyteren får om tiltak som medfører en avtalestridig dobbeltbeskatning.

Finansdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008, i samsvar med et vedlagt forslag.

Om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008

Forslag

til vedtak om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008

I

Stortinget samtykker til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008.

Vedlegg 1

Protokoll om endring av overenskomst mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning med hensyn til skatter på inntekt og formue

Danmarks regjering sammen med Færøyenes landsstyre samt regjeringene i Finland, Island, Norge og Sverige,

- som ønsker å inngå en protokoll om endring av overenskomsten av 23. september 1996 til unngåelse av dobbeltbeskatning med hensyn til skatter av inntekt og formue (i det følgende omtalt som «overenskomsten»),

- som konstaterer, at for så vidt angår Færøyene, de saksområder, som omfattes av denne overenskomst, selv i forhold til utlandet, henhører under Færøyenes selvstyrekompetanse,

er blitt enige om følgende:

Artikkel I

I overenskomstens artikkel 10 punkt 3, innsettes som nytt 3. og 4. punktum:

«Når et selskap som er hjemmehørende i en kontraherende stat, eier andel i et utbetalende selskap i en annen kontraherende stat gjennom en eller flere personsammenslutninger, skal dette selskapet - ved anvendelsen av dette punkt - anses å eie en andel direkte i det utbetalende selskap. Selskapets andel i det utbetalende selskap på grunn av dette eierskap skal anses å motsvare den andel, som selskapet eier i det utbetalende selskap gjennom personsammenslutningen eller personsammenslutningene.»

Artikkel II

I overenskomstens artikkel 10 punkt 6, innsettes som nytt 2. punktum:

«Som dividender regnes også inntekt fra en ordning som innebærer en rett til å ta del i overskudd i den grad den i henhold til lovgivningen i den kontraherende stat hvor den skriver seg fra, er klassifisert som slik inntekt.»

Artikkel III

Bestemmelsen i overenskomstens artikkel 13 punkt 7, utgår og erstattes med:

«7. Fortjeneste, som ved avhendelse av aksjer eller andre andeler eller rettigheter i et selskap

eller en personsammenslutning erverves av en fysisk person, som har vært bosatt i en kontraherende stat og er blitt bosatt i en annen kontraherende stat, kan - uansett bestemmelsene i punkt 6 - skattlegges i den førstnevnte kontraherende stat, hvis avhendelsen av aksjen, andelen eller rettigheten skjer på noe tidspunkt i løpet av de ti år som følger nærmest etter det år, da personens bosted i førstnevnte stat opphørte. Den førstnevnte stat kan dog bare skattlegge den verdistigning som er oppstått før den fysiske person ble bosatt i den annen kontraherende stat. Med rettighet i et selskap eller en personsammenslutning anses ved anvendelsen av dette punkt rettighet eller annet aktiva, som etter lovgivningen i den førstnevnte stat ved beskatningen behandles på samme måte som fortjeneste ved avhendelse av andel i et selskap eller en personsammenslutning.»

Artikkel IV

I overenskomstens artikkel 15 punkt 4 a) utgår ordene «i internasjonal trafikk».

Artikkel V

I overenskomstens artikkel 18 punkt 1 utgår ordene «skal bare kunne skattlegges» og erstattes med «kan skattlegges».

Artikkel VI

1. Bestemmelsene i artikkel 26 punktene 3 og 4 oppheves.

2. Artikkel 26 punkt 5 blir heretter artikkel 26 punkt 3.

Artikkel VII

I overenskomstens artikkel 28 punkt 1 innsettes som nytt 2. punktum: «Saken må fremmes innen fem år fra den dag han er gitt den første underretning om tiltak som medfører beskatning i strid med bestemmelsene i denne overenskomst.»

Om samtykke til å sette i kraft en protokoll om endring av overenskomst av 23. september 1996 mellom de nordiske land til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Helsingfors den 4. april 2008

Artikkel VIII

I protokollen av 23. september 1996 til overenskomsten av samme dato

- utgår bestemmelsen i III punkt 2, og
- i III punkt 3, som heretter blir III punkt 2, utgår «punktene 1 og 2» og erstattes med «punkt 1».

Artikkel IX

I protokollen av 23. september 1996 til overenskomsten utgår bestemmelsen i punkt IV og erstattes av følgende bestemmelse:

«Bestemmelsene i artikkel 13 punktene 6 og 7 berører ikke en kontraherende stats rett til i henhold til sin lovgivning å beskatte en realisert gevinst, som en person, som flytter fra denne stat, anses å ha oppebåret i forbindelse med utflyttingen.»

Artikkel X

I protokollen av 23. september 1996 til overenskomsten innsettes som nytt punkt VII a etter nåværende protokollpunkt VII:

«VII a Til artikkel 18

1. Uansett bestemmelsene i artikkel 18 punkt 1 kan Finland anvende følgende bestemmelser:

Pensjon og livrente som utbetales fra en annen kontraherende stat enn Finland, og utbetaling fra en annen kontraherende stat enn Finland i henhold til sosiallovgivningen i denne stat til en person som er bosatt i Finland, kan skattlegges bare i den førstnevnte stat. Dette gjelder hvis personen var bosatt i Finland den 4. april 2008 og på dette tidspunkt mottok slik inntekt. Bestemmelsene kommer kun til anvendelse så lenge personen uten avbrudd stadig er bosatt i Finland.

2. Uansett bestemmelsene i artikkel 18 punkt 1 kan Sverige anvende følgende bestemmelser:

Pensjon og livrente som utbetales fra en annen kontraherende stat enn Sverige, og utbetaling fra en annen kontraherende stat enn Sverige i henhold til sosiallovgivningen i denne stat til en person som er bosatt i Sverige, kan skattlegges bare i den førstnevnte stat. Dette gjelder hvis personen var bosatt i Sverige den 4. april 2008 og på dette tidspunkt mottok slik inntekt. Bestemmelsene kommer kun til anvendelse så lenge personen uten avbrudd stadig er bosatt i Sverige.»

Artikkel XI

I protokollen av 23. september 1996 til overenskomsten utgår i punkt XI henvisningen til «artikkel 26 punkt 5», og erstattes med henvisning til «artikkel 26 punkt 3».

Artikkel XII

I protokollen av 23. september 1996 til overenskomsten av samme dato utgår bestemmelsen i XII punkt 3.

Artikkel XIII

1. Denne protokoll skal tre i kraft den fjortende dag etter den dag, da samtlige kontraherende stater har meddelt det finske utenriksministeriet, at protokollen er godkjent. Det finske utenriksministeriet underretter de øvrige kontraherende stater om mottakelsen av disse meddelelser og om tidspunktet for protokollens ikrafttredelse.

2. Etter protokollens ikrafttredelse får dens bestemmelser anvendelse på skatter som fastsettes for inntektsår som begynner den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest etter det år, hvor protokollen trer i kraft, eller senere.

3. Denne protokoll skal forbli i kraft, så lenge overenskomsten er i kraft.

Originaleksemplaret av denne protokoll deponeres i det finske utenriksministerium, som tilstiller de øvrige kontraherende stater bekreftede kopier av den.

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnende etter behørig fullmakt undertegnet denne protokoll.

Utferdiget i Helsingfors den 4. april 2008 i et eksemplar på dansk, færøysk, finsk, islandsk, norsk og svensk, idet det på svensk utferdiges to tekster, en for Finland og en for Sverige, slik at samtlige tekster har lik gyldighet.

For Kongeriket
Danmarks regjering

Niels Kaas Dyrland

For Færøyenes
landsstyre

Jákup Eyðfinn Kjærbo

For Republikken Finlands
regjering

Antero Toivainen

For Kongeriket
Norges regjering

Leidulv Namtvedt

For Republikken
Islands regjering

Hannes Heimisson

For Kongeriket
Sveriges regjering

Anders Ljunggren

